

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/118/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812205200
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3812205200.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a sudcov JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Romana Hargaša v právnej veci navrhovateľa: Telefónica Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 24, IČO: 35 848 863, zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., J. O. XXX/XX, o zaplatenie 1.052,29 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa, proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. novembra 2012, č.k. 12C/118/2012-67, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom rozhodol tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 252,01 Eur, s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne, zo sumy vo výške 85,01 Eur, za obdobie od 30.04.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 105,14 Eur za obdobie od 29.05.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy vo výške 58,36 Eur za obdobie od 27.06.2009 do zaplatenia a 9 % ročne zo sumy 3,50 Eur za obdobie od 29.07.2009 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ návrhom podaným na prvostupňový súd dňa 22.03.2012, sa domáhal voči odporcovi zaplatenia istiny 1.052,29 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne, zo sumy vo výške 85,01 Eur za obdobie od 30.04.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 105,14 Eur za obdobie od 29.05.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy vo výške 58,36 Eur za obdobie od 27.06.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 3,50 Eur za obdobie od 29.07.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 344,41 Eur od 22.07.2009 do zaplatenia a 9 % ročne zo sumy 455,87 Eur od 22.07.2009 do zaplatenia, z titulu neuhradených faktúr, za služby poskytnuté na základe uzatvorených zmlúv o pripojení a z dohodnutých zmluvných pokút vo výške 800,28 Eur, z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností zo strany odporcu. Súčasne si navrhovateľ uplatnil aj nárok, na náhradu trov konania. Navrhovateľom žalovaná istina, pozostávala z nedoplatkov za služby vo výške 252,01 Eur a zo zmluvných pokút vo výške 800,28 Eur

Odporca bol ochotný zaplatiť navrhovateľovi, nedoplatky za služby v žalovanej výške. Nespochybnil, že s navrhovateľom uzavrel dve zmluvy o pripojení, a to v dňoch 16.09.2007 a 14.05.2008 aj s dodatkami, a že z dôvodu, že bol v zahraničí, niektoré faktúry za služby neuhradil. Nebol ochotný zaplatiť navrhovateľovi ním žalované zmluvné pokuty, ktoré sa mu zdali byť neprimerane vysoké.

Okresný súd z vykonaného dokazovania zistil, že na základe dvoch žiadostí o uzatvorenie zmluvy o pripojení, zo dňa 16.09.2007 a 14.05.2008, aktiváciou SIM kariet č. 894210439000706117 a 894210432000117167, uzatvoril navrhovateľ s odporcom dve zmluvy o pripojení, na základe ktorých poskytoval navrhovateľ odporcovi, telekomunikačné služby. Pri zmluve o pripojení na telefónne číslo 0948 576 511, prevzal odporca mobilný telefón zn. Samsung E250 za cenu 1 Sk (0,03 Eur) s DPH, pričom štandardná cena tohto telefónu v čase uzavretia zmluvy bola 4.494 Sk (149,17 Eur). Súčasne odporca podľa čl. 1 bod 1.3 Dodatku v rámci benefitu „Do všetkých sietí za 1 Sk s DPH“, v rámci ktorého získal odporca po prevolaní programu "Pre mňa 70" volania za cenu 1 Sk s DPH (0,03 Eur) za minútu, namiesto štandardnej ceny 6,50 Sk (0,22 Eur) s DPH za minútu až do prevolania 1.000 minút v rámci jedného zúčtovacieho obdobia, po dobu 6 mesiacov. Pri zmluve o pripojení na tel. číslo 0948 958 003, prevzal odporca mobilný telefón NOKIA 6120, za cenu 1 Sk (0,03 Eur) s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení, bola 8.490 Sk (281,82 Eur). Súčasne odporcovi podľa čl. I bod 1.3 benefit „O2 ešte výhodnejšie - Usmejte sa“ bola poskytnutá v prípade neprevolania voľných minút v rámci paušálu "Pre mňa 400", iba polovičná cena mesačného paušálu, namiesto štandardnej ceny 1.600 Sk (53,11 Eur) s DPH, alebo po prevolaní voľných minút v rámci paušálu, poskytnutých zadarmo 400 minút navyše, po dobu 24 mesiacov. Odporca za poskytnuté služby riadne a včas neplatil, preto navrhovateľovi vznikla voči odporcovi celková pohľadávka vo výške 252,01 Eur, ktorú navrhovateľ fakturoval odporcovi za služby faktúrou č. 1002217977, splatnou 29.04.2009 na sumu 85,01 Eur, fa č. 1002458910, splatnou 28.05.2009 na sumu 105,14 Eur, fa č.1002770471, splatnou 26.06.2009 na sumu 58,36 Eur a fa č.1003098234, splatnou 28.07.2009 na sumu 3,50 Eur. Na základe dodatkov k zmluvám o pripojení, fakturoval fa č. 5100590012, splatnou 21.07.2009 na sumu 344,41 Eur a fa č. 5100590013, splatnou 21.07.2009 na sumu 455,87 Eur navrhovateľ odporcovi, aj zmluvné pokuty v celkovej výške 800,28 Eur. S odkazom na § 43 ods. 1, 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, uviedol, že zmluvou o pripojení, sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti, alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení, sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu, možno dojednať aj odkazom na tarifu. Ako súčasť zmlúv o pripojení, uzavreli účastníci aj dodatky k zmluvám o pripojení, v ktorých si účastníci takisto dohodli práva a povinnosti účastníkov, vrátane zmluvnej pokuty. V článku II. „Práva a povinnosti“, Dodatkov k zmluvám o pripojení, si účastníci takisto dohodli práva a povinnosti. Medzi povinnosťami odporcu ako účastníka, bol dohodnutý aj záväzok užívať zvolený mesačný program po dobu 24 mesiacov, pričom po dobu viazanosti, sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnou vzťahu v zmysle podmienok zmlúv a ich dodatkov a neuskutočniť žiaden úkon, smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy a nepožiadať o vypojenie z prevádzky, ani o dočasnú deaktiváciu SIM karty a nedopustiť sa takého konania, na základe ktorého by poskytovateľovi (navrhovateľ), vzniklo právo odstúpiť od zmluvy, alebo zmluvu vypovedať. Podľa článku II. bod 2.3 Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 16.09.2007, záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník, poruší niektorú z povinností podľa Dodatku, záujemca, resp. účastník, sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10.375,63 Sk (344,41 Eur). Podľa článku II. bod 2.3 Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 14.05.2008, záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník, poruší niektorú z povinností podľa Dodatku, záujemca, resp. účastník, sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 13.733,61 Sk (455,87 Eur). Uviedol, že v predmetnej veci je nepochybné, že predmetom konania bolo zaplatenie faktúr za telekomunikačné služby na základe uzavretých zmlúv o pripojení a ich dodatkov. Z pohľadu právnej kvalifikácie, ide o zmluvu uzavretú v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorá zmluva patrí medzi tzv. spotrebiteľské zmluvy, podľa § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka. Z priložených faktúr, vzťahujúcich sa k uzavretej zmluve, mal za preukázané, že odporca si svoju základnú povinnosť zo zmluvy riadne a včas platiť cenu navrhovateľom poskytovaných služieb nesplnil, preto sa v tejto časti navrhovateľ dôvodne domáhal súdnej ochrany, a preto súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi za nedoplatky za služby, sumu 252,01 Eur. Povinnosť odporcu zaplatiť cenu služieb vyplýva nielen z uzavretej zmluvy, ale i z § 42 ods. 4 písm. b) citovaného zákona. Odporca si svoje zmluvné povinnosti voči navrhovateľovi riadne a včas neplnil, dostal sa tak do omeškania, a preto sa navrhovateľ v konaní dôvodne od odporcu domáhal aj zaplatenia úrokov z omeškania, z priznanej istiny. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd priznal navrhovateľovi z priznanej sumy úroky z omeškania tak, ako si ich navrhovateľ správne uplatnil, vo výške určenej v § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení platnom v čase vzniku omeškania, teda dňom nasledujúcim, po splatnosti jednotlivých fakturovaných súm. S odkazom na ust. § 544 ods. 1, 2 OZ, § 53 ods. 1, 2 OZ a § 53 ods. 4

písm. k) OZ uviedol, že pokiaľ ale ide o navrhovateľom, v konaní uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, v tejto časti jeho návrh ako nedôvodný, zamietol. Zmluvná pokuta, dohodnutá účastníkmi podľa § 544 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka, je jedným z prostriedkov zabezpečenia záväzku, ktorá má zároveň sankčný charakter, pretože postihuje účastníka, ktorý porušil zabezpečenú povinnosť, ďalšou povinnosťou, zaplatiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške. Jednou z podstatných náležitostí zmluvnej pokuty, je okrem určenia výšky, alebo spôsobu jej určenia i určenie povinnosti, k porušeniu ktorej, sa zmluvná pokuta vzťahuje. Spôsob určenia tejto povinnosti, má byť podľa názoru súdu určený jednoznačne, pretože i prípadné uplatnenie tzv. moderačného práva pri zmluvnej pokute predpokladá, posúdenie významu a hodnoty zabezpečovanej povinnosti (§ 545a Občianskeho zákonníka zavedený s účinnosťou od 01.01.2008). Spôsob určenia zmluvnej pokuty v zmluve, musí umožňovať vyčíslenie zmluvnej pokuty jednorazovou sumou, v čase porušenia konkrétnej zmluvnej povinnosti. Požiadavka určitosti vyjadrenia povinnosti, ku ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), je splnená v takom prípade, ak je aspoň výkladom podľa ustanovenia § 35 Občianskeho zákonníka zistiteľné, aký obsah by mal byť vyjadrený a čo je konkrétne predmetom dojednaní. V predmetnej zmluve podľa názoru súdu, nie je jasne a zrozumiteľne vyjadrené, pre prípad porušenia ktorej konkrétnej zmluvnej povinnosti, je odporca povinný zaplatiť zmluvnú pokutu. Pokiaľ v dodatkoch sa ukladá odporcovi, ako účastníkovi zmlúv viaceru povinností s viacerými právnymi následkami, mal navrhovateľ s presnosťou špecifikovať, dodržanie ktorej povinnosti zmluvná pokuta zabezpečuje. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad porušenia „niektorej povinnosti“ je podľa názoru súdu nedostatočné a neurčité. V zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka je takéto dojednanie absolútne neplatné, a preto nemožno z tohto dojednaní poskytnúť navrhovateľovi plnenie. Súd je toho názoru, že navrhovateľ, ako dodávateľ, zmluvnú pokutu s odporcom, ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok aj v ostatných obdobných zmluvách, ktoré navrhovateľ uzavrel s inými spotrebiteľmi (za tých istých zmluvných podmienok). Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne, ako spotrebiteľská zmluva upravená. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z. z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (lex specialis). Navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy, vystupoval ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal na rozdiel od navrhovateľa, v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený a v podstate akceptuje to, čo mu navrhne dodávateľ. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha, cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pozitívnym zásahom štátu. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa považujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Z vyššie uvedených ustanovení zákona je zrejme, že i v prípade platnosti zmluvného dojednaní, týkajúceho sa zmluvnej pokuty z hľadiska určitosti, považuje súd dohodu o zmluvnej pokute za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa. Súd nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t. j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok, so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností, na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskej veci, by už pri samotnom uzatváraní zmluvy, nemal byť prísnejšie, alebo výlučne, sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto, na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Navrhovateľ, ako dodávateľ, nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná v predmetnom dodatku k zmluve, považuje súd za neprimeranú sankciu z viacerých dôvodov. Z hľadiska času, dodávateľ totiž vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí

cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t. j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Navrhovateľ má podľa zmluvných dojednaní, nárok na zmluvnú pokutu aj v prípade, ak nedôjde k samotnému ukončeniu zmluvy, stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy, pretože rovnaká zmluvná pokuta, je dojednaná bez akéhokoľvek rozlíšenia dlžnej sumy, resp. akéhokoľvek rozlíšenia závažnosti porušenia povinnosti. Po vyčerpaní služieb v rámci zvoleného účastníckeho programu, pritom dodávateľ už neposkytuje spotrebiteľovi služby za tak zvýhodnené ceny, ako je to v rámci dojednaného programu, preto zmluvná pokuta v tomto rozsahu, pôsobí ešte neprimeranejšie. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednanja, ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách nie je možné využiť tzv. moderačné právo, upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty, sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ide o všeobecnejšiu úpravu (vyplýva to i zo systematického zariadenia medzi všeobecné ustanovenia o zabezpečení záväzkov). I z týchto dôvodov nie je možné priznať nárok navrhovateľovi, z titulu zmluvnej pokuty. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ustanovenia, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V konaní si náhradu trov uplatnil len navrhovateľ, ktorý v spore bol v prevažnej časti neúspešný, a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok prvostupňového súdu v zákonom stanovenej lehote, napadol odvolaním navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to v časti, v ktorej okresný súd, v prevyšujúcej časti zamietol jeho návrh, ktorým sa domáhal nad rozsah priznaného plnenia, aj zaplata zmluvnej pokuty vo výške 800,28 Eur a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti tak, že okrem prvostupňovým súdom priznaného mu nároku vo výške 252,01 Eur s príslušenstvom, bude odporca zaviazaný aj na zaplata ním uplatneného nároku na zmluvnú pokutu vo výške 800,28 Eur, teda, že ním uplatnenému nároku bude vyhovie v celom rozsahu a odporca tak bude zaviazaný zaplatiť mu ním uplatnenú sumu v výške 1.052,29 Eur s príslušným úrokom z omeškania, čo odôvodnil tým, že rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti, v ktorej mu nárok na zaplata zmluvnej pokuty nepriznal, nie je správne, pretože súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím uplatnil dôvod odvolania, uvedený v § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. Odvolanie odôvodnil tým, že vychádzajúc zo zmluvy, uzatvorenej medzi účastníkmi konania, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby navrhovateľom odporcovi, sa odporca zaviazal riadne odoberať služby, za tieto riadne a včas platiť, včetně poplatkov dohodnutých v aktuálnom cenníku, pričom medzi povinnosťmi odporcu patrilo, v prípade nedodržania zmluvných povinnosťmi voči navrhovateľovi, uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve, resp. dodatku o pripojení. Poukázal na to, že takéto dojednanie zmluvnej pokuty, je vecou vzájomnej dohody strán, pričom podmienkou jej platnosti, je písomná forma a jej určená, alebo určiteľná výška, čo v tomto prípade nepochybne splnené bolo. Inštitút zmluvnej pokuty, zabezpečuje zmluvné povinnosťmi účastníka zmluvy po celú dobu viazanosti, nie je preto možné určovať jej výšku rozdielne počas doby viazanosti s prihliadnutím na čas, kedy došlo k porušeniu povinnosťmi vyplývajúcich zo zmluvy. Poukázal na článok II., Dodatku k zmluve o pripojení, konkrétne body 2.1. a 2. 2., ktorými boli presne určené najdôležitejšie povinnosťmi odporcu, porušenie ktorých má za následok právo na strane navrhovateľa, na uplatnenie si zmluvnej pokuty. Keďže teda odporca si svoje povinnosťmi neplnil, navrhovateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu uplatnil. K výške zmluvnej pokuty uviedol, že táto je závislá od rizika, ktoré môže navrhovateľovi vzniknúť v prípade, ak odporca nečerpá všetky benefity a neplní si povinnosťmi zo zmluvy. Ďalej uviedol, že motiváciou zákazníkov pre uzatvorenie zmluvy o pripojení s viazanosťou 24 mesiacov, bolo práve poskytnutie plnenia zo strany navrhovateľa, vo forme mobilného telefónu vo zvýhodnenej cene, zvýhodneného volania, či cene mesačných programov, ktorých hodnotu navrhovateľ musel zabezpečiť zmluvnou pokutou, pre prípad porušenia zmluvnej povinnosťmi. Uviedol, že ak by aj

súd výšku zmluvnej pokuty považoval za neprijateľnú, žiada jej zmoderovanie, do výšky preukázanej škody vzniknutej právnomu predchodcovi navrhovateľa. Túto podľa jeho názoru súdu preukázal, a to preukázaním bežnej ceny telekomunikačných zariadení a iných poskytnutých benefitov, a predložením cenníkov mobilných telefónov a služieb, v čase uzatvorenia dodatku k zmluve o pripojení. Poukázal na to, že v zmysle ust. § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu, môže súd znížiť, s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Nevidel žiaden zákonný dôvod, prečo by malo byť ust. § 545a OZ vylúčené, pre použitie spotrebiteľských vzťahov. Poukázal aj na ust. § 53 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, možno považovať len značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čím môže byť len extrémny rozdiel medzi výškou zmluvnej pokuty a výškou poskytnutých benefitov, čo je potrebné posudzovať vzhľadom na všetky okolnosti, v dobe uzatvorenia zmluvy. Ak by aj súd dospel k záveru, že ustanovenie vo veci zmluvnej pokuty je neprijateľné, tak ako uviedol, mal výšku dohodnutej zmluvnej pokuty v zmysle § 545a OZ zmoderovať. V konečnom dôsledku poukázal na to, že vo verejnosti je všeobecne známe, akým spôsobom dochádza k uzatváraniu zmlúv ohľadne verejnej mobilnej telefónnej siete, pokiaľ je poskytnutá zľava na kúpu mobilného telefónu, pričom odporca sa z ponuky navrhovateľa a písomnej zmluvy oboznámil s jej skutočným obsahom, vybral si mobilný telefón a určoval, akým programom služieb chce byť viazaný, teda aj akou sumou, sa bude podieľať na úhrade poskytnutého telefónu, pri konkrétnej zmluvnej viazanosti. Mal sa teda ako spotrebiteľ správať zodpovedne a týmto spôsobom, aj pristúpiť k uzatváraniu akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. V tomto smere poukázal na rozhodnutia slovenských a českých súdov v spotrebiteľských veciach. Súčasne žiadal, aby mu bolo priznané právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Odporca svoje právo, písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu, nevyužil.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p., v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov a zistil, že rozsudok okresného súdu je vecne správny, a preto je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. tento potvrdiť. O odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. Rozsudok súdu v časti, v ktorej bol odporca zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 252,01 Eur s príslušným úrokom z omeškania, z hľadiska jeho vecnej správnosti nepreskúmal, pretože čo do tejto časti, rozhodnutie prvostupňového súdu napadnuté nebolo, teda vo vzťahu k tejto časti rozhodnutia, nenastal suspenzívny účinok odvolania (§ 206 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci, je rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vecne správny, jeho odôvodnenie zodpovedá kritériám v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa s odôvodnením rozhodnutia stotožňuje, a preto na tieto dôvody podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje.

K odvolacím dôvodom navrhovateľa, súčasne považuje za potrebné uviesť nasledovné:

Navrhovateľ v podanom odvolaní, namieta nesprávnosť záveru, že zmluvne dojednaná zmluvná pokuta, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, prípadne žiada, aby táto zmluvná pokuta bola zmoderovaná do výšky ním preukázanej škody, ktorá vznikla právnomu predchodcovi navrhovateľa.

Odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu dospel k záveru, že účastníci konania uzatvorili predmetnú zmluvu, ako zmluvu spotrebiteľskú, s poukazom na podmienky, za ktorých bola uzatvorená, vychádzajúc z ust. § 52 a nasl. OZ. Hlavné zmluvy, ako aj ich dodatky, sú typickými štandardnými formulárovými listinami, na ktoré zásadne dopadá súdna kontrola. Na základe uvedeného, sa potom súd prvého stupňa vecne správne, zaoberal otázkou ochrany odporcu ako spotrebiteľa, keď skúmal obsah ustanovení predmetných zmlúv a jej dodatkov z hľadiska toho, či obsahujú ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech odporcu, ako spotrebiteľa, teda či predmetná zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ absolútne neplatné, ak tieto neprijateľné podmienky neboli individuálne dojednané, keď odporca, ako spotrebiteľ, nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred

naformulovanú dodávateľom akceptovať, so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa, je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porovnaj rozsudky Mostaza Claro C 168/05 bod 25 Oceano Grupo Editorial SA C 240/98- C 244/98).

Okresný súd teda vecne správne, posúdil ustanovenia predmetných zmlúv, týkajúce sa zmluvných pokút za neprijateľné zmluvné podmienky, teda ich určil za absolútne neplatné z hľadiska ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ, keď správne vyhodnotil otázku neprimeranosti dojednaných zmluvných pokút, vzhľadom na ich výšku a význam zabezpečenej povinnosti.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku, uplatnenú navrhovateľom, týkajúcu sa zmluvnej pokuty, odvolací súd zastáva jednoznačný názor, že prvostupňový súd nemohol postupovať podľa ust. § 545a OZ účinného od 01.01.2008, a to s poukazom na osobitnú úpravu spotrebiteľských zmlúv, v dôsledku ktorej, bolo súdom prvého stupňa, dojednanie zmluvnej pokuty považované za neprijateľnú podmienku, čo má za následok, že je ako také, absolútne neplatné, podľa § 53 ods. 5 OZ. Moderácia tohto zmluvného dojednania, potom nie je možná. Odvolací súd poukazuje na ust. § 53a OZ, ktoré je dôsledkom transpozície Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v článku 7 ods. 1, ukladá členským štátom, zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu, zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom, zo strany predajcu, alebo dodávateľa, podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (článok 6 ods. 1 Smernice). Ochrana pred neprijateľnými podmienkami, sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať, a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností, vyžadovať. Priznaním plnenia zo zmluvnej podmienky, ktorá sa považuje za neprijateľnú, by išlo o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ, na ochrane práv spotrebiteľa. Súdom, ako orgán členského štátu EÚ, je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ, sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Rovnako neobstojí, ani námietka navrhovateľa spočívajúca v tom, že zmluvná pokuta by mala byť zmoderovaná do výšky škody, ktorá mu vznikla, vo výške rozdielu medzi bežnou cenou telekomunikačného zariadenia, a cenou poskytnutou vychádzajúc zo zmluvného benefitu, a to z hľadiska už uvedenej nemožnosti moderovania zmluvnej pokuty v akomkoľvek rozsahu, ako aj z hľadiska toho, že v predmetnej veci, navrhovateľ evidentne uplatnil nárok zo zmluvnej pokuty, pričom ide o návrh na plnenie zo zmluvy (§ 80 písm. b) O.s.p.). Právo na náhradu škody, je pre zmenu nárokom z porušenia práva a predpoklady zodpovednostného vzťahu sú iné, ako v prípade práva zo zmluvy.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd dospel k záveru, že námietky navrhovateľa uplatnené v odvolaní sú nedôvodné, a preto rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, ako vecne správny, za použitia § 219 ods. 1 O.s.p., potvrdil. Vecne správne, rozhodol prvostupňový súd aj o náhrade trov prvostupňového konania, keď navrhovateľovi, ktorý si ako jediný účastník v konaní, uplatnil náhradu trov konania, s poukazom na jeho neúspech v prevažnej časti, ich náhradu nepriznal.

O trovách odvolacieho konania, súd rozhodol za použitia § 224 ods. 1, v spojitosti s § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ako úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní, náhradu trov konania nepriznal, pretože tomuto v odvolacom konaní, trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.